

Um at verpa gullegg

INNANGUR

Góði SOSIALUR gev mær innivist fyrri hesum fáu orðum.

I Dagblaðnum nr. 58 í ár stendur grein kallað »Allir grunnar landsins skulu tømast í einum taki.« Greinin er øll í sær sjálvum sama sjengrið, ein hevur seð har síðan stýris-skiftið fór fram í Tinganesi.

Tað er fátæksligt einki annað at hava sær til verju, uttan so óvundsjúkurlu sita og blanda gall. Soleiðis kemur ventuliga at ganga minst í 3½ ár aftrat.

Eg skal ikki, sum maður gjordi fyrri góðum 4 árum síðan, gera meg upp sum spámann, er hann nevndur, er hann eisini kendur. Tað gekk ikki so væl.

Hetta at mála ein vissan mann á vegg, tað er eyðkent fyrri summur menn, tá ið ikki gongur eftir vild. Tað er einki nytt fyrri hesar politiskar undan-stökkingar, sum royna allar snildir at leggja fót fyrri aðrar.

Tað sum fekk meg at svara hesum lippusíða kalli aftur, var endin á hansara »meistaraverki« Eg skilji hann so inniliga væl, eg kenni meini í annans bein. Eg veit fullvæl hví just hetta er komið við. Greinin endar so — »Vit drepa honuna

Vit kenna øll ævintýrið um honuna sum varp gulleggin og metingina um at lettari var at drepa honuna og fáa øll gulleggin í senn. Soleiðis er figgjarpolitikkur P. M. Dam. Og fólk hava kanska heldur ikki gloymt, tá P. M. Dam á sinni, sum grundarlag undir sínum figgjarpolitikki tók til, at Foroyar kunnu víð ikki fara fallit, so leingi vit eru saman við Danmark. Tá man stóru skaði verða hendur.

At just fólkaf. og Dagbl. eru hveppin fyrri at drepa gullverpandi honu og fyrri tóming av almennum grunnum, tað undrar ikki meg, eg eri ikki skakkur av tí, brennt barn ræðist sum kunnugt eldin. Fyri umleið 20 árum síðan hevði just sami flokkur tilika gullverpandi honu. Men hesir menn kundu sær ikki hógv, vóru ov bráðresnir, í 1950 var teirra skrukka svavd steindeyð — tá lá mongum jassi vát undir fót; steindeytt var og allir kassar ið tømast kundu, slóktir. Tá trunkaðust sum tik-ið verður til, myrk skýggj í havsbrúnni.

Ongantið tað vit vita um í okkara 1000 ára søgu, hevur tað eydnast nokrum at rent okkara figgjarstöðu so dyggiliga í sor eftir so stutta tíð.

Tilíkan minnisvarði á skilaloysi, dirviloysoy og ódugnaskapi, hevur eingin sett eftir seg í søgu okkara. Ei undur í slíkri eru ræddir í dag og siggja trøll undir hvørjum bakka. »Tjóvur trýr« o.s.fr. Soleiðis endaði hesin andstyggiligi leikur.

Ta ferðina mátti Foroya fólk saman við danska tjóðarbankanum gjalda røknungina fyrri flokksins villa dans um gullkálvin.

I einum viðfangi skriar Dagbl. um dreymin hjá Farao, um tey soltnu neytini sum ótu upp tey feitu. Hetta hóskar sera væl fyrri frammanfyri nevnda. Við tíðina undir seinasta heimsbardaga tá okkara fiskimenn 5 ár settu liv í váða, at vinna landinum eyð og væl kom av skafti, um missurin mangan var meinur.

Illa gekst tó aftaná, tað tók fullveldisflokksins rakneytum somu 5 ár at eta peningastovnin út á sjógv.

I dreyminum stendur seinni, tær rak vóru líka rak, tá ið tær hovdu etið tær feitu. Um sama hendi her ivist eg stórliga í, eftir tí ið hent er, so mong ár aftaná, nu øll halda gras er grógvíð omanfyri.

Hetta krakk nítur kanska enn í dag fast onkustaðir, serliga hjá onkrum, ið varaði av, kanska meir enn teir sjálvir vita av, um ein metir eftir skrivning teirra.

Hevði ikki skjót hjálp verði veitt vinnulivi okkara tá, hevði seð illa út. So tá ið Dam málbar seg sum hann gjordi, so hóksaði tað væl við verunleikan anno 1950.

Ein ið minnist.

Matador deyður

Charles Barrow, sum uppfann teð kenda; spælið Matador í 1930, er fyrri viku síðan deyður í heimi sínum í Pensylvania, 78 ára gamal. Barrow, sum upprunaliga var verkfrøðingur, fekk hugskotið til seldi kenda spæl eftir depressions-árin, tá hann gjordist arbeiðsleysur, 29 og 30.

I fyrstani var spælið ikki so nógv útvíðlað, sum tað er nú, og hann gjordi bert nokur fáa spøl, tí hann einki annað hevði at takast við og seldi tey fyrri 4 dollars.

Men tað vardi ikki so long tíð, so vaks henda søla til 20.000 spøl árliga og í 1935 seldi hann spælið til Parker Brothers Co., sum nú hevur selt fleiri miljónir av Matadorspelinum. Nú er Matador á 12 málum og verður selt víða um. Men í kommunistiska heiminum er spælið bannað, tí tað er »ov kapitalistisk«.

FØROYA
BANKI
banki FØROYA

SUMMARGESTUR SKRIVAR:

Min syn på den færøiske mannen

Det er en smule vanskeligt og svært at efter drygt en uges ophold på Færøerne gøre et udtalelse om den færøiske manden. Derfor er min iakttagelse helt baseret på et første indtryk.

Den færøiske manden synes mig lugt og tryk i alle veje. Om det så stormer omkring ham — antingen det er vind eller mennesker som har orsaket denna storm — så står han stadig med både føtterne på jorden. Ingen stress har inte!

Færøernes geografiske placering mitt ute i Atlan ten kanske har bidragit till att färingen kan verka kärvt till det yttre; ibland verkar han så lugn som en klippa som är svår att rubba. Innanför den kärva lugna ytan doljer sig

en godmodig, gladlynt människa, som har sinne för humor och som bär den rätta glimten i ögat. Färingen är stolt över sitt land Foroyar — och det med rätta.

När man vandrade omkring på Ólavsóka, såg man mestadels glada människor. Somliga uppvissade en naturlig glädje, andra en glädje som var sakt med alkoholens hjälp. Slagsmål och gräl brukar följa tillsammans med alkohol, men det var påtagligt hur få färingar det var som tycktes bli arga. Ólavsókan visade i de sug gestiva færøiska kvadedanserna samhörigheten mellan färingar.

Den færøiske mannen är omtänksom, generös och vänlig emot sina gäster. Han är mån om att de skall trivas så bra som möjligt. (Detta är nu inte typiskt för enbart den færøiske mannen utan gäller för den færøiska kvinnan i lika hög grad!)

Den visade gästfriheten gör att man genast känner sig välkommen.

Färingen verkar mycket barnkar. Han tycks alltid ha en klapp på kinden till övers även för andra barn.

När jag nu sammanfattar mina intryck, har jag som gäst fått de bästa intryck av den færøiske mannen.

Med hälsning
Brita Svenson

BETHEL — Sverrigsgata
Bibiltimi kl. 9.30 og prædika kl. 10.30 leygdag.
Sunnudagsskúli kl. 11.00 sunnudagin.

FLØGFERÐSLA — STRANDFERÐSLA

Eg vóni SOSIALURIN loyvir mær at siga mína hugsan um ferðslumál. Tað er, um ein kann siga so, ikki vent imóti ávisum felag ella tí almenna. Tað er upp á ein máta ópolitiskt og hevur eittans endamálið at ávisa eina leið sum aðrir longu hava roynt við góðum úrsliti.

Vit, sum búgva á hesum oyggjum, vita hvat tað kostar og hvussu vandafult tað mangan kann gerast at ferðast eftir havinum um okkara leiðir. Við hesum í huga er tað umráðandi at hesin fólk- og vøruflutningur fer fram á tryggasta og besta hátt. Hetta er treyt, ein í dag eigur at seta bæði á landi og sjógvi og ikki minst loftvegis.

Um ein privat ruta skal upphaldast og drivast, er sjálvandi fyrsta treytin at tað ber seg figgjarliga. Í aðrámátar er ikki privatvøruflutningur tað, tað má loysa seg væl fyrri teir í fáast við slíkt, teir skulu liva og liva væl, mjólka hesi góðu kúgv til tað ítarsta.

So einfalt er tað. Soleiðis er privatvøruflutningur nú eina ferð. Um har imóti tað almenna skipar fyrri, er tað sjálvandi at skjótleiki, tryggleiki og hartil ódyrt fyrri fólk og fæ sum er tað avgerandi. Ikki at so og so nógv krónur eru í ágóða tá ið árið er endað.

Út frá hesum sjónarmiði vil eg halda tað vera rætt at tað almenna tekur um hendur allan flutning, tað verði seg á sjógvi, landi, loftvegis, innan- sum utanoyggi.

Tað nyttar so lítið bara at tosa um sosialismu. Sosialismu má gjøgnumførast út í æsir, so langt til ber.

I nógvum meira framkomnum sosialistiskum londum er øll ferðsla samskipað av tí almenna. Har er allur flutningur sera ódyrur.

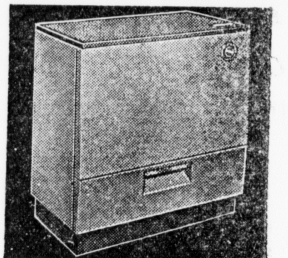
Hví so ikki taka stigið her við og útyggja og samskipa allan flutning á sjógvi, á landi, loftvegis, til og frá okkara landi. Tað má bera til, og vildi avgjørt eftir míni metan, verði stórt framstig, til domis innanoyggja. Hvát vildi tað ikki havt at týða fyrri okkara útyggjar sum Dimun, Skúvoy, Koltur, Mikines, Fugloy og Svinoy. Hes ar oyggjar eiga sama rætt til gott samband sum vit onnur.

Hetta vil neyvan geva gull til tað almenna, men tey eiga sín sjálvsagda rætt at kenna seg sum heima her og ikki burturgloymd. Tað var tann tíð hvar hesi pláss vóru av liviligestu støðum í okkara landi. Uttan regluligt gott samband, hava hesi pláss í dag ringar møguleikar. Burturgloymd eru hesi pláss uttan 4. hvørt ár, tá nakrir stemmufiskarar gera nokur gall og halda sveimandi talur.

Tað verður einki borgarligt »initiative« sum hjálpir hesum plássum, borgarligt »initiative« er einans framvið har peningur er at heinta.

Ti vil eg halda, at tað almenna av menniskjulegum grund um eigur at taka hetta omanfyrenevnda mál í sín hand.

HESS-O-DAN den varme-rigtige olieamin

- dejlig nem varme
- god økonomi
- indbygget tank...

Pf. Valdemar Lützen
Tórshavn — tlf. 1020

ÚTVARPIÐ

Leygardagin 9. september
13.00: Loyndarmálið á Tempuloyinni.
Sonn søga av Teimum sjei hovunum. T. N. Djurhuus leggur til rættis.
13.12: Lott log.
14.15: Heimadoktarin.
Stuttsga eftir M. Joensen.
Einar Joensen, lesur.
14.42: Tónleikur.
14.55: Biskupakirkjan í Kirkjubø.
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42: Aftur við náttúrðanum.
19.00: Leygarkvøldspoppur.
19.30: Dansur í Gotu, Sumba og Nólsoy.

Sunnudagin 10. september
14.00: Tónleikasending.
14.30: Kvøðuljómar.
16.50: Veðurtíðindi og tíðindi.
17.00: Gudstenasta.

Mánadagin 11. september
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42: Úr ymsum heraðshornum.
19.00: Lott log.
19.30: Grammofonkonsert.

Týsdagin 12. september
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42: Aftur við náttúrðanum.
19.00: Barnasending.
19.30: Tónleikur.

Hvat vildi ein helikoptari ikki kunnað útint í slíkum fori?

Hesin stubbi var ætlaður sum ein byrjan til tjak um hetta mál. Eg vildi gjarna onkur segði sína hugsan. Einki bríks ella álop á nakran, men ein oynd at fáa gott skil á eitt týðingarmikið mál. Eitt aftrat, hetta er ikki skrivað av íbúgva úr omanfyri nevndu oyggjum. Tað er einans skrivað fyrri um møgulegt at veita teim plássum sum her eru nevnd og eisini fleiri, til eitt tíðarhóskandi ódyrt ferðasamband.

Javnaðarmaður á bygd.